

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΓΟΝΖΑΛΕΣ

ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΑΙ ΣΤΡΑΤΑΡΧΟΥ

Ἱστορικὸν μυθιστόρημα

[Συνέχεια]

Ἡ Κλοτίλδη ἐφαίνετο ἀνήσυχος διὰ τὴν μεταβολὴν τοῦ κόμητος Αὐρηλιανοῦ· δὲν τὸν ἠρώτα ὅμως πλέον, διότι ἐδυσπίσται ἔτι. Ἐκεῖνος ἐπίσης οὐδὲν ἐτόλμα νὰ εἴπῃ αὐτῇ καὶ ἐν τούτοις κατετρώχετο ὑπὸ τοῦ πόθου νὰ κραυγάζῃ :

— Ἐγὼ εἶμαι ἐκεῖνος, ὅστις ἐγκατέλιπε τὴν μητέρα σου ! Συγχώρησόν με ὡς ἐκείνη ! Ἔσο ἐπιεικὴς ὡς ἐκείνη ! Ἄφες με νὰ σὲ σπρίξω εἰς τὰς ἀγκαλάς μου !

Τοῦτο ὅμως ἦν τιμωρία δι' αὐτόν ! Δὲν ἠδύνατο νὰ ἐκπληρώσῃ τὸν διακαῆ ἐκείνου πόθον τοῦ ἡ νεάνις δὲν θὰ τὸν ἐπίστευε καὶ θὰ τὸν κατηγορεῖ ὡς ψεύστην. Ἐδει λοιπὸν νὰ περικλείσῃ εἰς τὴν ψυχὴν του τὸ μυστικὸν ἐκεῖνο, ὅπερ ἐκλόνιζε πᾶσαν τὴν ὑπαρξίν του. Αἴφνης ἐνεθυμήθη τὸ ἄξιον πρόσωπον, ὅπερ ἔπαιζε. Δὲν ἦτο αὐτὸς δεσμοφύλαξ τῆς Κλοτίλδης, ὁ δὲ βασιλεὺς δὲν θὰ ἐνεφανίζετο μετ' ὀλίγον ; Ὡ ! ἂν ἦτο ἔτι καιρὸς νὰ φύγωσιν ! Ἡτένιζε περὶ ἑαυτὸν μετ' ἀγριον ὄμμα ὡς καταδικος, εἰς ὃν ἀναγγέλλουσι τὴν εἰς θάνατον καταδικην του. Ὁ ἥλιος ἐπυρπόλει τὸν οὐρανόν, τὴν νῆσον καὶ τὸν ποταμόν· οὐδ' ἡ ἐλαχίστη ἀνέμου πνοὴ ἔπνεεν, οἱ δὲ κλάδοι τῶν δένδρων ἐφαίνοντο κοιμώμενοι.

Ὀλίγου δεῖν ἡ Κλοτίλδη φκτεῖρεν αὐτόν, βλέπουσα τὰ δάκρυά του, περιέργεια δὲ ἀκουσία κατεῖχε τὴν ψυχὴν της. Ἡρώτησεν αὐτὸν δειλῶς :

— Ἐγνωρίσατε λοιπὸν τὴν μητέρα μου ; κύριε κόμη ; Πῶς γνωρίζετε τὸ ὄνομά της ;

— Ναί, ἐγνώρισα τὴν Σάραν Δελόρμ, ἀπήντησεν ὁ κόμης χαμηλοφώνως. Ἄλλ' ἂς μὴ χάνωμεν τὸν καιρὸν εἰς ματαιοὺς λόγους. Κλοτίλδη. Θέλω νὰ σὲ σώσω ἀπὸ τὸν βασιλέα. Θὰ ἔλθῃ μετ' ὀλίγον. Ἐχε ἐμπιστοσύνην εἰς ἐμέ. Δὲν πρέπει νὰ μείνωμεν ἐδῶ ! . . . Θέλεις νὰ με ἀκολουθήσῃς ;

Καὶ ἔλαβε τὴν χεῖρά της, ἀλλ' ἐκείνη ἀπέσυρεν αὐτήν.

— Ἐζητήσατε πάντοτε νὰ με ἀπατήσετε. Διατί νὰ σὰς πιστεύσω ; ἀπήντησεν ἡ Κλοτίλδη.

— Ὁ βασιλεὺς θὰ ἔλθῃ μετ' ὀλίγον, ἐπανελάμβανεν ὁ Μονσενὺ ἀπειλητικῶς.

Ἡ νεάνις εἶπεν αὐτῷ :

— Φοβοῦμαι ὀλιγώτερον τὸν βασιλέα ἀπὸ ὑμᾶς, κύριε δὲ Μονσενὺ.

Ὁ δυστυχὴς ἠσθάνετο τὴν καρδίαν του συντριβομένην ἐκ τῶν τελευταίων ἐκείνων λόγων. Ἦθελε νὰ ἀποκαλυφθῇ αἴφνης ὡς πατήρ, νὰ ἀναλάβῃ τὴν πατρικὴν αὐτοῦ

ἐξουσίαν καὶ τὰ δικαιώματα, πλὴν δὲν ἠδυνήθη, εἰμὴ νὰ ἐπαναλαβῇ :

— Τὸ θέλω ! τὸ διατάσσω, Κλοτίλδη, ἀκολούθησόν με !

— Ἐν τίνι δικαιώματι με διατάσσετε ; ὑπέλαβεν ἡ νεαρὰ κόρη, καὶ διατί παραβαίνετε τὰς διαταγὰς τοῦ κυρίου σας ; Οὐδὲν φοβοῦμαι, κύριε, ὁ Θεὸς θὰ με βοηθήσῃ.

Ὁ κόμης ἠσθάνετο τὸ λογικὸν του κλονιζόμενον· θὰ μετεχειρίζετο ἴσως βίαν διὰ νὰ κατανικήσῃ τὴν ἀντίστασιν τῆς Κλοτίλδης, ὅτε αἴφνης παρατεταμένος ἤχος κέρατος ἠκούσθη ἐν μέσῳ τῶν δένδρων. Ἐμείνεν ὡς κεραυνόπληκτος. Ἡ νεάνις ἐφρικίασεν !

— Ἄ ! ἀνέκραξεν ὁ Μονσενὺ εἶναι πολὺ ἀργά ! δὲν δύναμαι πλέον νὰ σὲ ἀπαλλάξω ἀπὸ τὸν βασιλέα, δύναμαι ὅμως νὰ σὲ ὑπερασπίσω.

Ἡ μορφή του ἐξέφραζε τόσῃ ἀγωνίαν, ὥστε ἡ Κλοτίλδη ἠσθάνθη συμπαθειαν δι' αὐτόν. Διέβλεπε μυστήριον ὀδυνηρὸν εἰς τὴν συμπεριφορὰν τοῦ κυρίου δὲ Μονσενὺ· ἀλλ' ἡ δυσπιστία της ἦν ἔτι τόσον ἰσχυρὰ, ὥστε ἔμεινε σιωπηλὴ.

Μετὰ τινα λεπτὰ Φραγκῆσκος ὁ Α' ἔφθανε καλπάζων, φέρων ἐνδυμασίαν κυνηγοῦ. Ὁ αὐλικὸς ἔσπευσε νὰ βοηθήσῃ αὐτὸν νὰ ἀφιππεύσῃ, ἀφοῦ εὐσεβάστως ἐχαίρετισεν αὐτόν· ἀλλ' ὁ βασιλεὺς, μὴ προσέχων εἰς αὐτόν, ἐπροχώρησε πρὸς τὴν νεανίδα μετ' ἡμέραν ὕψος καὶ ἠσπασθη τὴν χεῖρά της.

— Χαῖρε, ὦραία μου δεσπώτις, εἶπεν αὐτῇ. Συγχώρησόν με, φίλη μου, ὅτι σὲ ἔκλεισα εἰς τὴν ἐρημίαν ταύτην, ἐπεθύμουν ὅμως νὰ σὲ ἐπισκεφθῶ κρυφίως, μακρὰν τῶν φυλάρων εὐγενῶν μου καὶ τῶν λίαν περιέργων ὠραίων δεσποινῶν μου. Πάντες με κατοπτέουσι, διότι ἕκαστος θέλει νὰ ἔχῃ τὴν κλειδα τῆς καρδίας μου, ἀπὸ τῆς βασιλομήτορος μέχρι τῶν ὑπουργῶν μου, ἀπὸ τῶν εἰνοουμένων καὶ τῶν ἀνθρώπων τοῦ Παρλαμέντου μου μέχρι τῶν ἀστρολόγων καὶ τῶν γελωτοποιῶν μου. Εἰς δύο μόνον ἀνθρώπους δύναμαι νὰ ἔχω ἐμπιστοσύνην, εἰς τὸν θαλαμηπόλον μου Λάζαρον δὲ Σάλβα καὶ εἰς τὸν πρεβότον μου κόμητα Αὐρηλιανόν. Ἐχω νὰ σοὶ ὀμιλήσω διὰ μακρῶν, θελκτικῆ Ἐσθῆρ· ἄφες λοιπὸν ἡμᾶς, Μονσενὺ, καὶ πρόσσεχε νὰ μὴ διακόψῃ τις τὴν συνδιάλεξίν μας.

— Μεγαλειότατε, ὑπέλαβεν ἡ Κλοτίλδη ἐρυθριῶσα, ὁ κύριος κόμης δύναται ν' ἀκούσῃ ὅ,τι ἔχετε νὰ μοὶ εἴπητε.

— Ἄ ! δὲν ἀποστρέφεται λοιπὸν πλέον τὸν ἔντιμον οἰκοδεσπότην μας ; τῷ ἐσυγχώρησε τὰς μηχανορραφίας του ;

— Μεγαλειότατε, ὁ κύριος κόμης ἠννόησε πόσον ἀνδρὸν ἦτο νὰ καταχρασθῇ τῆς εὐπιστίας μιᾶς νεανίδος, διὰ νὰ καταστρέψῃ τὴν ψυχὴν της καὶ νὰ παραδώσῃ αὐτὴν εἰς τὸν σατανᾶ.

Φραγκῆσκος ὁ Α' ἐφάνη ἐκπλαγεὶς καὶ ἐστράφη πρὸς τὸν εἰνοουμένον αὐτοῦ.

— Τί συμβαίνει, κύριε κόμη ; Μήπως

οἱ ἐξορκισμοὶ τοῦ Ἐφραίμ σὲ κατέστησαν ὀπαδὸν τῆς νέας θρησκείας ;

Ὁ κύριος δὲ Μονσενὺ ἀνελάμβανε θάρρος. Ἀπεφάσισε νὰ διακινδυνεύσῃ τὸ παρελθόν, τὸ παρὸν καὶ τὸ μέλλον αὐτοῦ· ἤλιπεν ὅτι θὰ συνεχίσει τὴν καρδίαν τοῦ βασιλέως.

— Μεγαλειότατε, εἶπε ταπεινῶς, κατέστην πάντοτε ἄξιος ὑμῶν ; δὲν σας ὑπηρέτησα πάντοτε πιστῶς ; Δὲν ὑπήκουσα πάντοτε εἰς πάσας τὰς διαταγὰς καὶ τὰς ἰδιοτροπίας σας ; Δὲν ὑπῆρξα πάντοτε δι' ὑμᾶς ὄργανον εὐπειθές ;

— Ναί, ὑπέλαβε Φραγκῆσκος ὁ Α' γελῶν, τὸ ὁμολογῶ. Οὐδέποτε ὠπισθοδρόμησας πρὸ τοῦ κινδύνου, πρὸ οὐδενὸς σκανδαλοῦ διὰ νὰ με ἐυχαριστήσῃς. Καὶ πρὸ τοῦ ἐγκλήματος ἔτι δὲν θὰ ἐδισταξες, ἂν ἦμην εἰς ἐξ ἐκείνων τῶν Ἡλιογαθῶν, οἵτινες ἀγαπῶσι νὰ βάρψωσι δι' αἵματος τὸ σκῆπτρον καὶ τὸ στέμμα των. Ὑπῆρξες ἀσπονδὸς ἐχθρὸς τοῦ στρατάρχου, διὰ νὰ εὐαρεστήσῃς τὴν κυρίαν τῆς Ἀγγουλέμης. Δὲν ἠννόησες ποσῶς, ὅτι ἡ σύζυγός σου θὰ ἐξένιζε τὸν προδότην καὶ θὰ ἔσωζεν αὐτόν. Ὡς βλέπεις δὲν διαπραγματεύομαι τὴν εὐγνωμοσύνην μου.

Ὁ Μονσενὺ ἔμεινεν ἀπαθής.

— Λοιπὸν, Μεγαλειότατε, εἶπεν, ὡς ἀνταμοιβὴν τῶν ὑπηρεσιῶν μου ζητῶ τὴν ἀδειαν νὰ ὀδηγήσω τὴν νεανίδα ταύτην μεταξὺ τῶν ἀδελφῶν της.

Ὁ Φραγκῆσκος ἠτένισε κατὰ πρῶτον ὀργίλως τὸν κόμητα, εἶτα δ' ἐγέλασε.

— Παρεφρόνησες, Μονσενὺ ; εἶπε τέλος. Ν' ἀφήσω τὴν ὠραιότεραν κόρην τοῦ βασιλέως νὰ μακρυνθῇ εἰς ἓν σπήλαιον Βωδουίνων ! Ἀλλ' οἱ ταλαίπωροι ἐκεῖνοι αἰρετικοὶ δὲν γνωρίζουσι τί ἐστὶ ζωὴ ἀγνοοῦσιν ὅτι ὁ ἀδάμας προωρίζεται νὰ κοσμήτῃ τὸν τράχηλον τῶν δεσποινῶν, ὅπως ὁ σιδηρὸς προωρίζεται νὰ ὀπλίξῃ τὴν χεῖρα τῶν εὐγενῶν. Δὲν ἔχω δίκαιον, Κλοτίλδη ;

Ἡ νεάνις ἔδειξεν αὐτῷ τὸν οὐρανὸν καὶ εἶπεν ἠρέμα :

— Μεγαλειότατε, ὁ Θεὸς δὲν ἔθεσε τὴν εὐτυχίαν μας εἰς τὰ φαρτὰ ταῦτα καλά, τὰ ὁποῖα νομίζετε τόσον πολυτιμα, ἀλλ' ἐν τῇ ἀγνότητι καὶ τῇ ὑπερφανίᾳ τῆς ψυχῆς. Εὐτυχὴς εἶναι μόνον ἐκεῖνος, ὅστις ἀποφεύγει τὸ ψεῦδος, τὴν ἀπάτην καὶ τὸ ἐλάττωμα.

— Φίλη μου, διέκοψεν ὁ βασιλεὺς ἀνυπομονῶν, ὁ βίος δὲν εἶναι τόσῳ μακρὸς, ὥστε νὰ ἦναι καὶ ἀκανθώδης. Ἐπίστευα ὅτι ὁ κόμης Αὐρηλιανὸς σοὶ εἶχεν ἤδη γνωστοποιήσῃ τὴν ἐπιθυμίαν μου Δὲν ἀγαπῶ πλέον τὴν κυρίαν Σατωβριάν, ἀφ' ἧς σὲ εἶδον, θέλω δὲ νὰ λάβῃς τὴν θέσιν της ἐν τῇ αὐλῇ, εἰς τὸ πείσμα πασῶν τῶν δεσποινῶν τῆς μικρᾶς συνοδείας.

Ἡ Κλοτίλδη ὠχρίασεν ἐξ ἀγανακτήσεως, ἀλλ' ὁ Μονσενὺ ἔνευσεν αὐτῇ νὰ μὴ ἀπαντήσῃ, εἶπε δὲ σοβαρῶς πρὸς τὸν κύριόν του :

— Μεγαλειότατε, δὲν ἠκούσατε λοιπὸν τὴν αἴτησίν μου ;

Ὁ Φραγκίσκος, ἀγανακτῶν, ἔδῃξε τὰ χεῖλη καὶ εἶπεν εἰρωνικῶς :

— Νομίζεις ὅτι τὴν ἀνόητον αἰτησίαν σου τὴν ἐξέλαβας ὡς σπουδαίαν ; Ἐμπλήττομαι διὰ τὴν μεταβολὴν σου καὶ ἐπιθυμῶ νὰ μάθω τὸ αἴτιον.

Ὁ κύριος δὲ Μονσενὺ ἠτένισεν αὐτὸν ἀσκαρδαμυκτί.

— Θὰ ἐκπλαγῆτε, Μεγαλειότατε διὰ τὴν ὁμολογίαν μου, γνωρίζω ὅμως ὅτι με ἀγαπᾶτε καὶ θὰ εἰσθε ἐπιεικῆς πρὸς ἐμέ. Θὰ ἐννοήσετε ὅτι ὀφείλω νὰ ὑπερασπίσω με κίνδυνον τῆς ζωῆς μου . . .

— Ἀρκούσιν οἱ λόγοι ! εἶπεν ἀποτόμως ὁ Φραγκίσκος.

— Λοιπὸν ! Μεγαλειότατε, προσέθηκε διὰ συντετριμένης φωνῆς ὁ κόμης Αὐρηλιανός, ἡ Κλοτίλδη εἶναι ἡ θυγάτηρ τῆς Σάρας Δελόρμ, τὴν ὁποίαν ἠγάπησα ἐν τῇ νεότητί μου καὶ τῆς ὁποίας ἐδιηγήθη ὁ μὴν πολλάκις τὴν ἱστορίαν. Ἐθυσίασα τὴν μητέρα, δὲν θὰ θυσιάσω τὴν θυγάτηρα.

Ἡ νεαρὰ Οὐγονότις προσήλωσεν ἐπὶ τοῦ Μονσενὺ τοὺς μεγάλους αὐτῆς ἐκπεπληγμένους ὀφθαλμούς, ἀλλ' ἡ καρδιά της ἔμεινε ἀπαθής, ἐψιθύριζε δὲ μετὰ δυσπιστίας :

— Πατήρ μου ; αὐτὸς ὁ αὐλικός ! εἶναι ἀδύνατον.

Ὁ βασιλεὺς ἤκουσεν ἀφρημένως τὸν εὐγενῆ μετὰ στιγμὴν σιγῆς εἶπεν αὐτῷ :

— Εἶσαι ἐδῶ ἀκόμη, Μονσενὺ ;

Ὁ κόμης ἐγένετο πελιδνός.

— Δὲν με ἐννοήσατε λοιπὸν, Μεγαλειότατε ; Δὲν θὰ ἐγκαταλείψω τὴν Κλοτίλδην μόνον μετ' αὐτῆς θὰ ἐξέλθω τῆς κατοικίας ταυτῆς θὰ τὴν ὑπερασπίσω ἐναντίον ὅλων.

— Καὶ ἐναντίον ἐμοῦ ; ἠρώτησεν ὁ Φραγκίσκος μετ' ἀμφιβόλου μειδιήματος.

Ὁ Μονσενὺ δὲν ἀπήνησεν, δὲν κατεβίβασεν ὅμως τοὺς ἀπαστράπτοντας αὐτοῦ ὀφθαλμούς.

— Ἀγνοῶ τὸ σχέδιόν σου, κύριε κόμη, ὑπέλαβεν αὐστηρῶς ὁ βασιλεὺς, δὲν ἀπατῶμαι ὅμως τόσον εὐκόλως. Ἄλλως τε σὰς κάμνω κριτὴν, φίλη μου. Εἶσαι διατεθειμένη ν' ἀκολουθήσης τὸν κύριον δὲ Μονσενὺ ὡς θυγάτηρ εὐπειθῆς ;

— Ὅχι, ἀπήνησεν ἐκείνη ἐντόνως.

Ἄγνοῶ ἐπὶ τίνι σκοπῷ ὁ κόμης Αὐρηλιανός εἶπεν ὁμῖν τὰ παραδοξα ταῦτα πράγματα, Μεγαλειότατε. Οὐδέποτε θ' ἀκολουθήσω τὸν ἀνθρώπον τοῦτον, ὅστις ἀπεδίωξε τὸν ἀνεψιὸν του Διδιέ, ὅστις με προσέβαλε διὰ τῶν συμβουλῶν του καὶ ὅστις ἄφισε τὴν μητέρα μου νὰ ὑποφέρῃ τόσον. Δὲν ἀναγνωρίζω αὐτὸν ὡς πατέρα.

— Ὡς βλέπεις, ταλαίπωρε κόμη, σὲ ἀπαρνεῖται καὶ σὲ ἀπωθεῖ.

Ὁ Μονσενὺ συνέστρεψε τὰς χεῖρας.

— Πόσον ὁ Θεὸς με τιμωρεῖ διὰ τοῦ στόματος τῆς θυγατρὸς μου ! Ἄλλὰ, Μεγαλειότατε, δὲν βλέπετε τὰ δάκρυά μου ; Δὲν ἀκούετε τοὺς παλμούς τῆς καρδίας μου ;

Ὁ Φραγκίσκος ἀνύψωσε τοὺς ὄμους .

— Πίστευσόν με, κύριε, μὴ θελήσης

νὰ παίξῃς τοιοῦτον πρόσωπον. Δὲν σοὶ ἀρμόζει.

Ὁ κόμης Αὐρηλιανός ἐφαίνετο παραμορφωθείς ἐκ τοῦ μεγέθους τῆς ὀδύνης.

— Ἄ ! δὲν μοὶ ἀρμόζει, εἶπε μεθ' ὕψους φοβεροῦ καὶ συγκινητικοῦ, νὰ ὑπερασπίσω τὴν θυγατέρα μου, τὸν ἐπανευρεθέντα τοῦτον θησαυρὸν, ὅστις με συνδέει πρὸς τὸ καλόν ! Ναί, αὐτὴ μετέβαλε τὴν καρδίαν μου. Ἄν ἐπὶ πολὺ ἔλειψα ἐκ τῶν καθηκόντων μου, μετανοῶ καὶ τοῦ λοιποῦ θὰ τὰ ἐκπληρώσω ὅπως δῆποτε, ἔστω καὶ με κίνδυνον τῆς ζωῆς μου. Ὀλίγον με μέλλει ἂν αὐτὴ με ἀπωθεῖ ! Ἡ νεαρὰ Σάρα Δελόρμ θὰ με ἰδῇ, θὰ με συγχωρήσῃ διὰ τὸ κακόν, τὸ ὁποῖον τῇ ἐπροξένησα, διότι θὰ σώσω τὴν θυγατέρα της.

Ἡ Κλοτίλδη ἠθάνετο ἀκουσίως τοὺς σπαρτακτικούς ἐκείνους λόγους εἰσχωροῦντας εἰς τὴν καρδίαν της ἤκουεν αὐτοὺς μετ' ἐκπλήξεως, ἥτις προὔξεναι ἀνησυχίαν τῷ βασιλεῖ, ὅστις διέταξε πάλιν τὸν Μονσενὺ ν' ἀποσυρθῇ ἀλλ' οὗτος, καταστάς σύννους καὶ σχεδὸν ἀπειλητικός, ὑπέλαβεν :

— Ἄν ἀπομακρυνθῶ, παίζω τὸ ἀρμόζον μοὶ πρόσωπον, δὲν ἔχει οὕτω, Μεγαλειότατε ; θὰ ἦμαι ἄξιός ἐμαυτοῦ, ἂν ἀφήσω τὴν Κλοτίλδην ν' ἀνέλθῃ τὴν μεγάλην κλίμακὰ τοῦ μεγάρου τῶν Τουρνέλ. Τοῦτο θὰ ἐπέστεφε τὴν μακρὰν σειρὰν τῶν ἐντίμων ὑπηρεσιῶν μου. Θὰ ἦμαι εὐνοούμενος προσφιλέστερος τοῦ Βριὸν καὶ τοῦ Βονιβέ

— Πολὺ ἄσχημον παιγνίδιον παίζεις ὁμιλῶν οὕτω, κύριε, εἶπεν ὁ Φραγκίσκος, καὶ καταχρᾶσαι τῆς ἐπιεικειᾶς μου.

Ὁ κόμης Αὐρηλιανός ὑπέστη, χωρὶς νὰ ὠχρήσῃ, τὸ ἀπειλητικὸν βλέμμα τοῦ βασιλέως ἠθέλησεν ὅμως νὰ καταβάλλῃ ὑστάτην προσπάθειαν ἐπικαλούμενος τὴν γεναιοφροσύνην αὐτοῦ καὶ ἐγονυπέτησε.

— Συγχωρήσατε τὴν αὐθαδεῖάν μου, Μεγαλειότατε ! ἀνέκραξε, λάβετε οἶκτον διὰ πιστὸν θεράποντα, ὅστις σὰς ἱκετεύει ὡς Θεόν. Ὡ ! βλέπω καλῶς ὅτι θὰ με εἰσηκούατε ἂν ἦσθε βέβηκος ὅτι λέγω τὴν ἀλήθειαν ! διότι ἡ καρδιά σας εἶναι εὐγενῆς καὶ καλὴ . . .

Καὶ ἠθέλησε τὰ λάβῃ τὸν μανδύαν τοῦ Φραγκίσκου.

— Μὴ με ἐγγίζεις, κύριε, εἶπεν ὁ Φραγκίσκος. Ἐπωφελοῦμαι τῶν μαθημάτων σου με ἔμαθες νὰ μὴ πιστεύω τὰ δάκρυα καὶ τοὺς λυγμούς.

Κατ' ἐκείνην τὴν στιγμὴν ἡ Κλοτίλδη ἀφῆκε τὴν φαινομένην ἀδιαφορίαν της ἐφάνη ὑπερβαλλόντως τεταραγμένη καὶ προχωροῦσα πρὸς τὸν βασιλέα εἶπε δι' ἡλλοιωμένης φωνῆς :

— Πιστεύω ὅτι ὁ κόμης Αὐρηλιανός δὲν ψεύδεται, Μεγαλειότατε, καὶ ἀποδέχομαι τὴν προστασίαν του.

Ὁ κόμης ἀνύψωσε τοὺς ὀφθαλμούς πρὸς τὸν οὐρανὸν μετ' ἀρρήτου χαρᾶς, ἐνόμισε δ' ὅτι ἐνίκησε.

Φραγκίσκος ὁ Α' συναφρώθη καὶ ἔψαυσε τὸ γένειον μετ' ἀνυπομονησίας.

— Εἶσαι ἐπιδέξιος νὰ σαγηνύης τὰς καρδίας τῶν γυναικῶν διὰ τοῦ οἴκτου,

κύριε, εἶπεν αὐτῷ. Ἐν τούτοις εἶμαι καλὸς καὶ δὲν θὰ φρονῶ ἀκαμπτos. Ἐγέρθητι καὶ δός μοι ἀπόδειξιν ὅτι λέγεις τὴν ἀλήθειαν.

— Ἀπόδειξιν ! ἐπανελάβεν ὁ Μονσενὺ ἀμνηχνῶν. Ποῖαν ἀπόδειξιν ἀπαιτεῖτε, Μεγαλειότατε ; Δὲν πιστεύετε τὸν λόγον μου ; Ἡ Κλοτίλδη δὲν ἠνόησε βλέπουσα τὸ πρόσωπόν μου ὅτι εἶμαι εἰλικρινῆς ; Φραγκίσκος ὁ Α' ἔμεινε ἀπαθής.

— Ἄν εἶχα τὴν ἀδυναμίαν νὰ ἦμαι εὐπιστος, ὅσον ἡ δεσποινίς, θὰ ἐγέλας μ' ἐμέ, κύριε. Ὁ λόγος σου δὲν εἶναι εἰλικρινῆς, ὅπως καὶ τὸ πρόσωπόν σου. Ἀρκετὸν καιρὸν ἐμαθήτευσες εἰς τὴν ὑπηρεσίαν μου διὰ τὴν διπλωματίαν.

Ὁ Μονσενὺ ἀνηγέρθη, παραφερόμενος ἐκ τῆς ὀργῆς, καὶ ἔφερε τὴν χεῖρα εἰς τὴν λαβὴν τοῦ ξίφους του.

— Εἶσθε ἀνοικτίρμων, Μεγαλειότατε ! ἀνέκραξε με καταπατεῖτε ὡς σκώληκα τῆς γῆς ἀλλ' ὁ σκώληξ θ' ἀνεγερθῇ.

— Ὑποθέτω ὅτι με ἀπειλεῖς, κύριε ; εἶπε καταφρονητικῶς ὁ βασιλεὺς.

— Θὰ σώσω τὴν Κλοτίλδην, παρὰ τὴν θέλησίν σας θὰ τὴν ὑπερασπίσω ἐναντίον σας !

— Εἰξεύρεις, κόμη, ὅτι γίνεσαι ἀπειθῆς καὶ θὰ σοὶ ἀφαιρέσω τὸν τίτλον σου ;

Συγχρόνως ὁ Φραγκίσκος ἐπλησίασε βραδέως, ἀπέσπασεν αὐτοῦ τὸ ξίφος καὶ τὸ ἔθραυσεν ἐπὶ τοῦ γόνατός του λέγων :

— Ἴδου ἄοπλος εἰς τὴν διάθεσίν μου, Αὐρηλιανέ. Εἰξεύρεις ὅτι τοιοῦτοτρόπως χάνεις τὴν κομητεῖαν σου ; Εἰξεύρεις ὅτι τιμώρεσαι διὰ θανάτου ; Μὴ νομίζεις ὅμως ὅτι φοβοῦμαι τὴν ἀνανδρον ὀργήν σου ; Ἴδου, λάβε τὸ ξίφος μου καὶ τόλμησον νὰ κτυπήσης τὸν κύριόν σου.

Καὶ Φραγκίσκος ὁ Α' ἔσταύρωσε καταφρονητικῶς τὰς χεῖρας.

— Ὡ ! τὸν θάνατον δι' ἐμέ, ἀλλὰ χάριν διὰ τὴν Κλοτίλδην ! εἶπεν ὁ κόμης. Ὁ Μονσενὺ εἶχεν ἐξαντληθῆ ὅτε δὲ εἶδε τὸ ξίφος τοῦ βασιλέως εἰς τοὺς πόδας του ἤρξατο τρέμων ὡς παιδίον.

— Συγγνώμη, Μεγαλειότατε, συγγνώμη ! ἀνέκραξεν ἀκουσίως.

Καὶ ὅτε ὁ βασιλεὺς ἐνευσεν αὐτῷ νὰ λάβῃ τὸ ξίφος, ἔλαβεν αὐτὸ ταπεινῶς.

— Ὡρα καλὴ ! εἶπεν ὁ Φραγκίσκος, ἐπικνέρεσαι εἰς τὸν ἑαυτὸν σου.

Ἄλλ' ἡ Κλοτίλδη ἤρπασε τότε τὴν χεῖρα τοῦ κόμητος Αὐρηλιανοῦ καὶ διὰ φωνῆς συγκεκλιμένης εἶπεν :

— Ἐν ὀνόματι τῆς μητρός μου, σὰς συγχωρῶ, κύριε. Δὲν ἔχετε ἀνάγκην νὰ με ὑπερασπίσετε δὲν θ' ἀκολουθήσω τὸν βασιλέα τῆς Γαλλίας εἰς τὸ μέγαρον τῶν Τουρνέλ. Ἐπανύρατε ἐν ἐμοὶ θυγατέρα ἀθῶν πλῆξατέ με διὰ τοῦ ξίφους τούτου καὶ θὰ ἐξίλειωθῆτε διὰ τὸ παρελθόν.

Οἱ ὀφθαλμοὶ της ἐξέπεμπον φλόγας, ὁ δὲ Φραγκίσκος, ἔντρομος ἐκ τῆς ἀπροσδοκῆτος ἐκείνης παραφορᾶς, ἐσκέφθη νὰ μεταβάλλῃ ὕψος.

— Ἀληθῶς ! φίλη μου, ἀκούων σέ τις θὰ ἐπίστευεν ὅτι θ' ἀκολουθήσω τὸ παράδειγμα τοῦ Ρωμαίου ἐκείνου, ἀπὸ τοῦ

όποιου ἢ ὠραία Βιργινία δὲν ἀπηλλάγη εἰμὴ διὰ πλήξεως ἐγχειριδίου. Εἰς τὴν τιμὴν μου ὡς εὐγενοῦς, δὲν θέλω νὰ σοὶ ἐπιβάλλω ὡς τύραννος τὸν ἔρωτά μου. Εἶν' ἀληθὲς ὅτι εἶμαι ὀλίγον δύσπιστος πρὸς πάντα τὰ συμβαίνοντα ἐνταῦθα. Ἄλλ' ἂν δείκνυσαι τόσον ψυχρὰ πρὸς ἐμέ, τοῦτο σημαίνει ὅτι ἀγαπᾷς ἄλλον.

— Πρέπει λοιπὸν ν' ἀκούω τοιούτους λόγους; ἐψιθύρισε ἡ Κλοτίλδη, ἐνῶ δάκρυα ἔρρεον ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν της.

— Ὁ ἄλλος αὐτὸς ἐξηκολούθησεν ὁ Φραγκίσκος, εἶναι ὁ Διδιέ, ὁ ἀνεψιὸς τοῦ κυρίου δὲ Μονσενύ. Δὲν θὰ τὸ ἀρνηθῆς.

Ἡ Κλοτίλδη ἤρυθρίασεν.

— Λοιπὸν! ὑπέλαβεν ὁ βασιλεὺς, ὁ εὐγενὴς αὐτὸς εἶναι ἀπειθὴς καὶ συνένοχος τοῦ στρατάρχου· ἐβόηθησε καὶ ὑπερήσπισεν αὐτόν, δι' αὐτὸ κατηγορεῖται ἐπὶ προδοσίᾳ. θὰ καταδικασθῆ καὶ θ' ἀποθάνῃ.

Συγχρόνως εἶδε καπνὸν ἀνυψούμενον πρὸς τὸν ὄριζοντα.

Ἡ νεαρὰ Οὐγονότις ἐξέβαλε κραυγὴν καὶ ἐνοῦσα τὰς χεῖρας εἶπεν :

— Δὲν πιστεύετε εἰς τὴν προδοσίαν του, Μεγαλειότατε, καὶ δὲν θὰ καταχρασθῆτε τῆς ἰσχύος σας, διὰ νὰ ἐκδικηθῆτε. Δι' αὐτὸν θεωρεῖτε ἔγκλημα ὅτι μὲ ἀγαπᾷ, ἀλλ' εἶναι ἄρα γε ἐνοχος, διότι καὶ ἐγὼ τὸν ἀγαπῶ; Ὡ! δὲν θέλω νὰ εἶμαι ἡ αἰτία τῆς καταστροφῆς του! Ἡ κυρία Ἄρτεμις μοὶ τὸ εἶπεν ὅτι θὰ τὸν καταστρέψω. Ἄλλ' ἀκούσατε, Μεγαλειότατε· εἶναι ἀνάγκη νὰ σὰς ὑποσχεθῶ, ὅτι δὲν θὰ τὸν ἐπανάιδω, ὅτι οὐδέποτε θὰ προφέρω τὸ ὄνομά του; . . . πρέπει ἀκόμη καὶ νὰ τὸν λησμονήσω; . . . Λοιπὸν! θὰ προσπαθῶσω. . . ἀλλὰ θὰ τὸν σώσετε, δὲν εἶν' ἀληθὲς; Ὡ! τῷ ἀπονέμετε χάριν!

— Δὲν θὰ ἐχαρίζα τὴν ζωὴν του εἰς τὴν βασιλομήτορα, εἶπεν ἀποτόμως Φραγκίσκος ὁ Α' βλέπων τὴν ψυχρότητα τῆς Κλοτίλδης διαλυομένην εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Διδιέ. Ὁ νεανίας αὐτὸς εἶναι ἐνοχος, θὰ κάμω δὲ χρῆσιν τοῦ δικαιώματός μου τῆς χάριτος, ἂν μοὶ ὑποσχεθῆς ὅτι θὰ ἔλθῃς νὰ μὲ εὐχαριστήσῃς διὰ τὴν ἐπιείκειάν μου εἰς τὸ παλάτιον τῶν Τουρνέλ.

Ἡ εἰς τὸν ὄριζοντα καπνὸς καθίστατο ὀλονὲν μελανότερος.

— Θέτετε λοιπὸν εἰς πλειστηριασμὸν τὸ δικαίωμά σας τῆς χάριτος, ὑπέλαβεν ἡ νεανίς ἐν ἀγανακτήσει. Θέλετε νὰ τιμωρήσετε τὸν κύριον Διδιέ, διότι μὲ ἐπροστάτευσε κατὰ τῶν βαρβάρων θωρακοφόρων σας; Ἄν ἀληθῶς μὲ ἀγαπᾶτε, Μεγαλειότατε, διατὶ φέρεσθε οὕτως, ἀντὶ νὰ δείκνυσθε καλὸς καὶ γενναίωφρων; Μήπως διὰ τῆς βίας κερδίζονται αἱ καρδίαι; Θέλετε νὰ μὲ ἀναγκάσετε νὰ σὰς μισήσω;

Ἡ βασιλεὺς ἠτένισεν αὐτὴν μετὰ θλιβερᾶς ἐκφράσεως.

— Δεσποινίς, εἶπε μετὰ στιγμὴν σιωπῆς, θὰ εἶμαι πάντοτε ζηλότυπος δι' αὐτὸν τὸν νεανίαν· μόνον οἱ νεκροὶ εἶναι ἀντιζήλοιοι ὀλίγον ἐπικίνδυνοι. Πρέπει, διὰ νὰ συγχωρήσω τὸν Διδιέ, νὰ χωρισθῆτε

δι' ἀνυπερβλήτου κωλύματος. Δέχθητι νὰ προσληφθῆς ὡς δεσποινίς τῆς τιμῆς εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῆς κυρίας τῆς Ἀγγουλέμης, καὶ ὁ Διδιέ θὰ ζήσῃ. Δὲν ἀπαιτῶ πλεότερόν τι.

Ἡ ἐν τῷ ὄριζοντι καπνὸς καθίστατο ὑπέρυθρος.

— Νὰ λησμονηθῶ καὶ νὰ καταφρονηθῶ ἀπὸ αὐτόν! εἶπεν ἡ Κλοτίλδη καταβληθεῖσα. Ὡ! αἱ χάριτές σας εἶναι σκληραῖ, Μεγαλειότατε! Τοιουτοτρόπως ὁ κύριος Διδιέ θὰ μὲ κατηγορήσῃ διὰ μάταιον ἐγώτῃσμον καὶ ἀνδρὸν ἐγκατάλειψιν! Ἡ ὠχρὰ καὶ θελλιμμένη αὐτοῦ μορφῆ θὰ ταρασσῇ καθ' ἐκάστην νύκτα τὸν ὕπνον μου! Καὶ ἐν τούτοις ἔχω τὸ δικαίωμα νὰ τὸν ἀφήσω νὰ ἀποθάνῃ, ἐκεῖνον, ὅστις διεκινδύνευσε δι' ἐμέ τὴν τιμὴν καὶ τὴν ζωὴν του;

— Ἀφοῦ τὸν ἀγαπᾷς, Κλοτίλδη! διέκοψεν ὁ βασιλεὺς· ἀλλὰ σπεῦσον ν' ἀποφασίσῃς. Αἱ διαταγαὶ ἐδόθησαν. Ἡ ὠρα τοῦ μαρτυρίου του πλησιάζει.

Καὶ ἐξέτεινε τὴν χεῖρα πρὸς τὴν διεύθυνσιν τοῦ καπνοῦ.

— Βλέπεις τὸ σημεῖον ἐκεῖνο; ὑπέλαβεν, ὅταν ὁ καπνὸς μεταβληθῆ εἰς φλόγα, τότε ὁ Διδιέ θ' ἀκούσῃ τὴν καταδίκην του· ἄμα δὲ ἡ φλόξ ἐξαφανισθῆ, θὰ ἔχη ἤδη ἀποτίσει τὴν ποινὴν του.

Ἡ Κλοτίλδη προσήλωσε τὸ βλέμμα ἐπὶ τοῦ καπνοῦ, τὰ δὲ τρέμοντα χεῖλη της ἐφέλλισαν :

— Δὲν θὰ μὲ συγχωρήσῃ! θὰ μὲ καταρασθῆ!

Ἐφαίνετο παραλελυμένη καὶ κατεχομένη ὑπὸ σταθερᾶς τινας ιδέας. Ἄλλ' ὅτε εἶδε φλόγας ὑψουμένας ἐν μέσῳ τοῦ καπνοῦ, δάκρυα ἔρρευσαν ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν της, κατέστειλε διὰ τῆς χειρὸς τοὺς παλμοὺς τῆς καρδίας της καὶ λαμβάνουσα τὸν βραχίονα τοῦ Μονσενύ ἀνέκραξε :

— Πρέπει νὰ σώσωμεν τὸν ἀνεψιὸν σας, κύριε! Μεγαλειότατε, θὰ εἶμαι δεσποινίς τῆς τιμῆς τῆς κυρίας δουκίσσης τῆς Ἀγγουλέμης.

ΙΖ'

Τὸ προσευχτᾶριον.

Ἡ ὅτε ὁ κύριος δὲ Μονσενύ ἠθέλησε νὰ φέρῃ τὸν ἵππον τοῦ βασιλέως, ἐξεπλάγη ἰδὼν ὅτι τὸ θυμοειδὲς ζῶον εἶχε διαρρήξει τὸν ἱμάντα καὶ φύγει.

Ἐδει λοιπὸν νὰ διέλθῃσι πεζῇ τὸ τέναγος, ὅπερ ἔφερον εἰς τὴν ἀντίπεραν ὄχθη.

Ἄλλη κακὴ συγκυρία! Καθ' ἣν στιγμὴν ὁ κόμης καὶ ἡ Κλοτίλδη ἀπεφάσιζον ν' ἀκολουθήσωσι Φραγκίσκον τὸν Α', ὅστις ἔχαιρε ἐνδομύχως ὅτι κατενίκησε τὴν ἀντίστασιν τῆς νεαρᾶς Οὐγονότιδος ὁ οὐρανὸς ἐκαλύφθη αἴφνης ὑπὸ νεφῶν καὶ κεραυνοὶ ἤκούοντο μετ' ἀπαισίου θορύβου· συγχρόνως δὲ βροχὴ καὶ χάλαζα ἤρξατο ἀφθόνως πίπτουσα. Ὁ ποταμὸς ἐφαίνετο κεκαλυμμένος ὑπὸ ὀμίχλης.

Οἱ τρεῖς ὁδοιπόροι ἔβαινον ὅλως τυχαίως· ὁ ἀνεμος ἔπνεε σφοδρὸς, οἱ δὲ πόδες των ἐβυθίζοντο εἰς τὴν βορβορώδη

ἄμμον. Μετὰ τινα λεπτὰ ὁ βασιλεὺς ἀποθαρρυνθεὶς εἶδεν ὅτι εἶχεν ἀπωλέσει τὸ τέναγος. Ἐσταμάτησεν.

— Ἐμπρός! εἶπε ζωηρῶς ἡ Κλοτίλδη ἀνυπομονοῦσα.

Ἡ Φραγκίσκος ἐστράφη πρὸς τὸν Μονσενύ καὶ εἶπεν αὐτῷ εἰς τὸ οὖς :

— Ἐσο ὀδηγός μας, κύριε κόμη· δὲν βαινομεν πλέον ἐπὶ τοῦ τέναγος. Θὰ γνωρίζῃς καλλίον ἐμοῦ τὴν καλὴν ὁδόν, σύ, ὅστις εἶσαι ὁ κύριος τοῦ τόπου τούτου.

— Ἐμπρός! ἐπανελάβεν ἡ Οὐγονότις ἀτενίσασα ὑπόπτως τὸν βασιλέα.

— Μὲ νομίζεις λοιπὸν ἱκανόν, εἶπεν οὗτος, νὰ σὲ ἀπατήσω, φίλη μου· ἂν εἶχα τὸν ἵππον μου, θὰ διηρχόμην τὸ ὕδωρ, τὴν ἄμμον καὶ τὸ πῦρ καὶ θὰ ἔφθανον ἐγκαίρως. Ἐμπρός, κόμη Αὐρηλιανέ, βοήθησόν μας νὰ ἐξέλθωμεν τῆς ἰλῦος ταύτης, ἥτις βαρύνει τοὺς πόδας μας.

Ἐν τούτοις ὁ Μονσενύ παρετήρει ἀνησυχῶς περὶ ἑαυτὸν· αἴφνης ἐφρικίασε καὶ ἐψιθύρισε ὑποκώφως :

— Φοβοῦμαι!

— Φοβεῖσαι! ἐψιθύρισε ὁ βασιλεὺς ἐκπληκτος, φοβεῖσαι τὴν βροχὴν καὶ τὴν χάλαζαν, σύ, ἀνθρωπος τοῦ πολέμου.

— Ναί, εἶπεν ὁ κόμης, διότι ἀπειλούμεθα ὑπὸ φοβεροῦ κινδύνου. Φοβοῦμαι δι' ὑμᾶς, Μεγαλειότατε, καὶ διὰ τὴν Κλοτίλδην. Ἄν δὲν ἐπανεύρωμεν τὸ τέναγος κινδυνεύομεν ν' ἀπωλεσθῶμεν.

Ἡ θύελλα ηὔξανεν ὀλονέν.

— Ἐμπρός! εἶπε τότε ἡ Κλοτίλδη δὲν ἐκουράσθην καὶ ὅμως, παραδόξον, δὲν δύναμαι πλέον νὰ βαδίσω. Ἄ! εἶμαι γυνὴ καὶ δὲν ἔχω οὐδὲ τὴν ἰσχύν, οὐδὲ τὴν ἐνεργητικότητά σας, λοιπὸν! ἀφετέ με καὶ προχωρήσατε, Μεγαλειότατε, μὴ λησμονήσετε τὸν λόγον σας.

— Ἄλλὰ δὲν δύναμαι ν' ἀποσπάσω τοὺς πόδας μου ἀπὸ τὴν καταραμένην αὐτὴν ἄμμον! ἀνέκραξεν ὁ Φραγκίσκος ἀπελπίς.

— Μεγαλειότατε, εἶπεν ὁ Μονσενύ μετὰ φρίκης, εἰσεχωρήσαμεν εἰς σύρτιν κινητῆς ἄμμου.

Ἡ βασιλεὺς προσεπάθησε νὰ γελάσῃ.

— Μπα! ὑπέλαβε, τοῦτο μόνον μίαν κόρην δύναται νὰ φοβήσῃ,

Πλὴν εἰς μάτην προσεπάθει νὰ βαδίξῃ· ὀλονέν ἐβυθίζετο βαθύτερον ἐν τῇ ἄμμῳ.

— Μεγαλειότατε, εἶπεν ὁ κόμης, προσέξατε. Ἡ πυκνὴ ἄμμος εἶναι λίαν ἐπικίνδυνος. Ἰδέτε. Βυθίζομαι ὀλιγώτερον ὑμῶν, διότι μένω ἀκίνητος.

Ἡ Κλοτίλδη εὐκίνητος καὶ ἐλαφρὰ ἐφαίνετο βαδίζουσα ἐπὶ τῆς ἄμμου ὡς θεὰ ποιητοῦ ἐπὶ τῶν νεφῶν.

— Διατὶ δὲν προχωροῦμεν; ἠρώτα.

— Διατρέχομεν λοιπὸν κίνδυνον θανάτου; ἠρώτησεν ὁ βασιλεὺς τὸν Μονσενύ.

— Τίς οἶδε; ἀπήντησεν ὁ κόμης καταβληθεῖς. Ἴσως διὰ τῆς ὑπομονῆς καὶ τῆς θελήσεως ἐπανεύρωμεν τὸ τέναγος· δὲν πρέπει ὅμως νὰ καταναλίσκωμεν τὰς δυνάμεις μας.

Ἡ Κλοτίλδη ἤθελε νὰ προχωρήσῃ μόνη, ἀλλ' οἱ σύντροφοὶ της ἐκράτησαν αὐτήν.

— Σας γίνομαι ἐμπόδιον, εἶπεν αὐτοῖς. Ἄλλ' ὁ καιρὸς παρέργεται καὶ τὸ μαρτύριον τοῦ Διδιέ πλησιάζει. Ἄφετε ἐμέ, Μεγαλειότατε, καὶ σώσατε αὐτόν. Μοὶ ἐδώκατε τὸν λόγον σας.

— Ὅχι, ὑπέλαβεν ὁ Φραγκίσκος, ὁ κίνδυνος δὲν εἶναι ὡς παριστᾷ αὐτόν ὁ Αὐρηλιανός. Ἄμα παρέλθῃ ἡ καταγιγίς θὰ σωθῶμεν.

Ὁ βασιλεὺς ἠσθάνετο ὅτι ὅλον ἐβουθίζετο ἐν τῇ ἀμμφ καὶ ἔχανε τὸ ἥρωϊκὸν αὐτοῦ θάρρος ἐπὶ τῇ ιδέᾳ τοῦ ἀδόξου θανάτου.

— Ἄλλὰ μήπως εἶναι παγίς, τὴν ὁποίαν μοὶ ἔστησεν, Αὐρηλιανέ; εἶπεν εἰς τὸν κόμητα. Μήπως τοιοῦτοτρόπως ἐκδικῆσαι;

— Πιστεύετε, Μεγαλειότατε, ὅτι θὰ ἐξέθετον εἰς τοιοῦτον κίνδυνον τὴν Κλοτίλδην;

— Εἶναι ἐν τούτοις ἀδύνατον, ὁ νικητὴς τοῦ Μοριγιάν, ἐξηκολούθησε Φραγκίσκος ὁ Α', νὰ ἀπωλεσθῇ εἰς ἕν ρακίον ἀδόξως, νὰ ταφῇ ὑπὸ τὴν ἀμμον, ἀντὶ νὰ πέσῃ ἐπὶ τοῦ πεδίου τῆς μάχης. ὦ! Θεέ μου! Θέλω νὰ ζήσω! Θὰ καλέσω εἰς βοήθειαν τὸν Βονιδέ καὶ τὸν Βριόν, τοὺς εὐγενεῖς μου, τοὺς στρατιώτας μου. . . καὶ θὰ μὲ σώσωσιν!

Καὶ ἐσάλπισε διὰ τῆς κυνηγετικῆς αὐτοῦ σάλπιγγος! Ἐβλεπε τὴν ἀμμον ἀνερχομένην καὶ καλύπτουσαν ἤδη αὐτὸν μέχρι τῶν γονάτων. Ἐβλεπε τὸν κόμητα ἐπίσης βυθιζόμενον, ὡς καὶ τὴν Κλοτίλδην.

[Ἐπεται τὸ τέλος].

TONY.

ΒΣΕΒΟΛΟΑ ΚΡΕΣΤΟΒΕΚΗ

ΕΚΤΟΣ ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ

ΜΕΡΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟΝ

[Συνέχεια]

ΙΕ'

Ἀποχαιρετισμὸς μετὰ τῶν ἡρώων τοῦ μυθιστορήματος.

Ἡ ἱστορία μας σχεδὸν ἐτελείωσεν. Ὁ συγγραφεὺς ἔχει ἀκόμη νὰ εἶπῃ τινὰ περὶ τῆς περαιτέρω τύχης τῶν ἡρώων τῆς διηγήσεως ταύτης, πρὶν ἢ ἀποχωρισθῶμεν αὐτῶν ἐντελῶς.

* *

Τὰ κατὰ Λιουδμήλαν καὶ Πλάτωνα Βελτίστσεφ εἰσὶν ἤδη ἀρκούντως γνωστὰ τῷ ἀναγνώστῃ ἐκ τοῦ προηγουμένου κεφαλαίου καὶ προκόπτουσι μὲν, κατὰ τὴν κοινὴν γνώμην, ἀλλὰ ὑφίστανται ἐν οἴκῳ τὰς βασάνους τοῦ κατέργου.

* *

Ἡ πρῶτην ὀρχηστρίδα, δυνάμει τοῦ γραμ-

1. Ὅρα εἰκόνα φύλλου 480.

ματίου, ἔλαβε μέχρι λεπτοῦ παρὰ τῆς Λιουδμήλας τὰς εἰκοσιπέντε χιλιάδας, δι' ὧν ἠγοράσθη ἡ μητρικὴ αὐτῆς σιωπή. Τὸ ποσὸν τοῦτο ἀνύψωσε λίαν τὴν εὐπραγίαν τῆς μαμᾶς. Ἐκδιωχθεῖσα ἐκ τῆς οἰκίας τῆς Λιουδμήλας, ἐμίσει αὐτὴν τὴν περίστασιν, χωρὶς νὰ παραπονεθῇ διὰ τὴν διαφθορὰν τοῦ αἰῶνός της, καθ' ὃν τὰ τέκνα ἀπώλεσαν πάντα σεβασμὸν καὶ πᾶσαν στοργὴν πρὸς τοὺς γονεῖς των, καὶ δὲν παύει νὰ ψάλλῃ τὸν ἐξάφαλμον κατὰ τῆς θυγατρὸς της, ἡ δὲ ἐνασχόλησις αὐτῆ μεγάλην προξενεῖ εὐχαρίστησιν εἰς τὴν προσβληθεῖσαν καρδίαν της.

Ἐνήμερουσα ἤδη ἡ Ὁλγα Ρωμάνοβνα, ἔδρουσε γραφεῖον δανειῶν ἐπὶ ἐνεχύρῳ, ἐν ᾧ προσέλαβεν ὡς γραμματέα καὶ ἐκτιμητὴν τὸν ἀρχαῖον λάτρην της, ὅστις πρὸ μικροῦ ἔτι ἔβαινε ἀνυπόδητος, νῦν δὲ ἐπιδεικνύει τὰ εὐπρεπῆ ὑποδήματα καὶ τὸν ἐξ ὀλοσπρικοῦ ἐπενδύτην του· ἡ Ὁλγα Ρωμάνοβνα πάντοτε, βλέπετε, διεκρίνετο ἐπὶ μεγαλοψυχία.

* *

Περὶ τοῦ Βαλεριανοῦ Κόροβοφ — οὐκ ἦν φωνή. Ἄγνωστον τυγχάνει μάλιστα, ἀν ἀφίκετο μέχρι τοῦ κατέργου. Ἐν τῇ κοινῶν ἐξελείφθη ἤδη καὶ αὐτὴ ἡ ἀνάμνησις περὶ τοῦ ἐφημέρου «πολιτικοῦ κινήματος» αὐτοῦ.

* *

Διὰ τοῦτο ὅμως ὁ κ. Ἀντιζίστροφ ἐνήμερεῖ. Διωργανίζει οὗτος ἐν Ζυρίχῃ ἑταιρίαν τινὰ, ἥτις «θὰ ἀνατρέψῃ τὰ πάντα καὶ θὰ στείλῃ ὅλους εἰς τὸν διάβολον, οὐδ' ἂν ἀντικαταστήσωμεν «ἡμεῖς». Ὑπεραγαπᾷ τὰς πολωνίδας καὶ τὰς ἰουδαίας, τὰς παραχαρττούσας τὰ ρωσικὰ τραπέζογραμμάτια.

Ὅσον ἀφορᾷ τὸν βαρόνον φὸν Σνίτση, ἐννοεῖται, κατόπιν τῆς ὑποθέσεως τοῦ Βελτίστσεφ, ἡ δικηγορικὴ αὐτοῦ ἀξία κατέστη ὑπέρλαμπρος.

* *

Ὁ Ἰβάν Ἰβάνοβιτς Βαντρικ προάγεται ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ, ἀλλὰ τὸ μάθημα, ὅπερ ἔλαβε κατ' ἀτὸν χορὸν τῶν μεταμφιεσμένων παρὰ τῆς Λιουδμήλας, φεῦ! οὐδὲ κατ' ἐλάχιστον ἐψύχρανε τὸν ὑπὲρ πάσης κομφῆς ἐσθῆτος πόθον του. Καὶ ἦτο, ἀναφορικῶς πρὸς τοῦτο, ἀδιόρθωτος.

* *

Ὁ κομφὸς θαλαμηπόλος, κατὰ βραχυχρόνιον τινὰ διαμονὴν ἐν Πετρούπολει, συναντηθεὶς καθ' ὁδὸν πρόσωπον πρὸς πρόσωπον μετὰ τῆς Λιουδμήλας, οὔτε κἂν τὴν ἐχαιρέτισεν. Ἴσως ὅμως καὶ δὲν ἀνεγνώρισεν αὐτήν, ἔνεκα τῆς εὐλογίας.

* *

Ἡ Εἰρήνη Βορίσοβνα, διανείμασα τὴν

κληρονομίαν της, κατετάχθη εἰς τὸ κοινόβιον τῶν ἀδελφῶν τοῦ ἐλέους καὶ ἐκλείσθη ἐν πλήρει ἀπομονώσει. Διὰ μιᾶς καὶ ἀποτόμως ἀπηρνήθη ἀπάσας τὰς συνηθείας τοῦ πρὸ μικροῦ ἔτι τοσοῦτον εὐπόρου βίου της, καὶ μετ' αὐταπαρνήσεως ἀφιερῶθη εἰς τὸν Θεὸν καὶ εἰς τοὺς πάσχοντας. Ἀναφαίνεται πού χολέρα, τύφος ἢ εὐλογία, ἢ Εἰρήνη σπεύδει εἰς βοήθειαν καὶ μὴ φειδομένη ἑαυτῆς, μὴ φοβουμένη τὸ μόλυσμα, διέρχεται ἀγρύπνους νύκτας παρὰ τὸ προσκεφαλαῖον τοῦ βαρέως ἀσθενούντος, ὃν συχναῖς ἀποφεύγουσι μετὰ τρόμου οἰκεῖοι καὶ συγγενεῖς. Δὲν ὑπάρχει ὑπερῶν ἢ ὑπόγειον, ὅπερ νὰ μὴ ἐπισκέπτεται αὐτή, ἢ ἀφιλοκερδῆς ἀδελφῆ τοῦ Ἑλέους. Ἄλλ' ὁ λοιμὸς καὶ ὁ θάνατος, ὡσεὶ ἐπὶ τούτῳ φείδονται τῆς ἀφόβου γυναικός.

[Ἐπεται τὸ τέλος].

ἌΓΓΛ. Γ. ΚΟΝΣΤΑΝΤΙΝΙΑΝΗΣ

SABIE DE MONTEPEN

Ἡ ΕΚΔΙΚΗΣΙΣ ΤΟΥ ΔΑΣΟΦΥΛΑΚΟΣ

[Συνέχεια]

ΝΑ'

Τὸ γεῦμα τῶν μελλονύμφων.

— Τὰς ἐπιστολάς ταύτας θὰ τὰς δώσετε, εἶχεν εἶπῃ ὁ κόμης εἰς τὸν εἰσαγγελέα, καθ' ἣν στιγμὴν οὗτος κατέλειπε τὴν εἰρκτὴν, ὅπως μεταβῇ εἰς τὸν πύργον Βεζαί πρὸς ἀναζήτησιν τοῦ Λουκιανοῦ καὶ τῆς Μαγδαληνῆς.

Ὁ κύριος Πεσελιεῖρ ἔλαβε τὰς ἐπὶ τῆς τραπέζης δύο ἐπιστολάς καὶ ἀναγνοῦς ἐπὶ τῆς μιᾶς τὸ ὄνομα τοῦ Λουκιανοῦ Βιλλεδιού ἔτεινε αὐτὴν πρὸς τὴν νέαν ψιθυρίζων:

— Μίαν τῶν τελευταίων παραγγελιῶν τοῦ δικαίου, ὅστις δὲν ὑπάρχει πλέον, ἦτο νὰ ἐγγχειρίσω ὑμῖν τὴν ἐπιστολὴν ταύτην. . . Ἀνάγνωτε λοιπὸν αὐτήν, ὅπως ἀπὸ τῶν οὐρανῶν, ἔνθα τῶρα εὐρίσκειται, ἴδῃ ὅτι ἐξετέλεσα ἄνευ ἀναβολῆς τὴν ἐντολήν, ἣν μοὶ ἀφῆκε.

Ὁ Λουκιανὸς λαβὼν τὴν ἐπιστολὴν ἀπεσφράγισεν αὐτὴν συγκεκριμένως.

Ἡ ἐπιστολὴ αὐτὴ ἤρχιζεν ὡδε:

Ἐντὸς ὀλίγου ἐμφανίζομαι ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ, υἱέ μου. Ἴσως δὲ δὲν ἴδω πλέον ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ οὔτε ὑμᾶς, οὔτε τὴν προσφιλεῖ μου Μαγδαληνὴν, ἣς ἐνεπιστεύθη ὑμῖν τὴν εὐτυχίαν.

Ἐπὶ ὑμῶν μυστικόν, ὅπερ πρὸ εἰκοσιετίας βαρύνει ἐπ' ἐμοῦ καὶ με πνίγει· μυστικόν, ὅπερ ἐπίστευον ὅτι θὰ ἔφερον μετ' ἐμοῦ ἐν τῷ τάφῳ. Κατὰ τὴν ὑπερτάτην ὅμως ταύτην ὥραν, εἰς νῆ ἔφθασα, κατὰ τὴν ὥραν ταύτην, καθ' ἣν ἡ προσέγγισις τοῦ θανάτου ἐπιτρέπει εἰς τὸν ἄνθρωπον νὰ ρίψῃ ἐπὶ τῶν πραγμάτων τοῦ κόσμου τούτου βλέμμα ἀπηλλαγμένον παντὸς φό-